

UNITÁRIUS ÉLET

IV. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM.

1950. FEBRUÁR 15.

Valóság

Vannak emberek, akik csak akkor szeretik a valóságot, ha az számukra kedvező. Különbözik nem néznek vele szembe. Szépitgetik a bajt s a tényleges helyzet kellő ismerete hiányában nem teszik meg azokat az intézkedéseket se, amelyekkel a bajnak esetleg elejét vehetnék. Így lesz aztán a kicsi bajból nagy baj.

Az ilyen emberekről azt mondják, hogy strucpolitikát folytatnak.

Sokszor támad az az érzésem, hogy bizonyos tekintetben — mint egyházi szervezet, — mi magyarországi unitáriusok is strucpolitikát folytatunk. A valósággal szembe nem nézünk s annak ismerete alapján egyházunk jövője érdekében a szükséges intézkedéseket idejében meg nem tesszük.

Mi a valóság? A valóság az, hogy csak az az egyház életképes, mely külső támogatás nélkül, hívei áldozatából is fenn tudja magát tartani. Ez nem baj, de valóság, amellyel ha nem számolunk, baj lesz belőle.

Valóság az, hogy a kongrua bevezetése óta egyházunk egyre jobban az államsegélyre kezdett támaszkodni s már-már azt vártuk, hogy a hívek helyett az állam tartsa fenn egyházunkat. Költségvetéseinket már-már csaknem egészen az államsegélyre kezdtük felépíteni.

Valóság az, hogy az állam és az egyház között 1948-ban egyezmény jött létre, melynek értelmében az állam az akkori segélyek tényleges összegét, személyieket és dologiakat egyaránt attól az időtől kezdve 1953. december 31-ig hiánytalanul folyósítja. Azután pedig a jelenlegi összeget 25%-os csökkentéssel fokozatosan beszűnteti, úgy hogy 1968. után az egyház tisztán csak hívei áldozatkészségére lesz utalva. A közbeeső idő is csak azért adatott, hogy azalatt erőnket összeszedjük, saját lábunkon való járást megtanuljuk, önfenntartásunk eszközeiről gondoskodni tudjunk.

Valóság az, hogy azalatt a több, mint másfél év alatt, ami az állam és az egyház között kötött egyezmény ideje óta eltelt, önfenntartásunk érdekében jóformán semmi sem történt. Volt ugyan mindjárt az egyezmény aláírása után egy pár bizonytalan elképzelésünk, tervünk. Azok megbeszélésére presbiteri konferenciát is hirdettünk Pestszentlőrincen. Az első fellángolás, vagy megdöbbenés után azonban, hogy t. i. mi lesz, ha az államsegély elmarad,

ÁHITAT

Gondviselő jó Atyánk! Te vagy a mi reménységünk, bizodalunk. Ez a gondolat vezérel minket az élet küzdelmeiben, és szenvedéseiben. Fel-emeli szívünket Hozzád, örömeinkben és bánatunkban. Örömeinkben azért, hogy megédesítsd, bánatunkban azért, hogy megvigasztalj. A Veled való társalkodás pillanatában érezzük magunkat igazán boldogoknak és megelégedetteknek, mert ilyenkor elfeledjük a bánatot, a szenvedést, az irigységet és a gyűlöletet, és egyetlen egy érzés hatja át lelkünket: tisztán és igazán élni.

Könyörgünk azért Tehozzád, nyugodt lelkiismeretért, és akaratodon levő szelid megnyugvásért. Nem kérünk arra, hogy mindig jól legyen dolgunk, mert tudjuk, hogy az embert kísérti az élet gondja és szenvedése. Arra se kérünk, hogy a mi gyenge erőnket meg ne próbáld. Csak arra kérünk, ha az életben fájdalmat és szenvedést bocsátasz mireánk, jöjj el mihozzánk a Te atyai jóságoddal, ne hagyj elcsüggedni mi édes Istenünk. Amen.

VÁLTOZTASD A KÖVEKET KENYÉRRÉ.

Olvassuk: Máté IV. 1—10. Máté XXII. 15—22, Máté XXCI. 36—45, Máté XXI. 1—14.

Madách az Ember tragédiájának írója 12 színben mutatta be az ember fájdalmait és szenvedéseit. De a végén a megijedt embert megvigasztalta, szinte megsimogatva, hogy ezeket a fájdalmakat és szenvedéseket mind elviselheti, ha intését megfogadja: „Ember küzdj, és bizva bízzál.”

Az Ember tragédiáját ifjú koromban olvastam először. És megvallom, hogy azóta az élet küzdelmeiben annyiszor tapasztaltam, hogy a sors az embert egy-egy talány elé állítja, melynek megfejtésétől függ teljesen boldog, vagy boldogtalansága.

Nézem az emberiség történetét, hányszor állott fordulópont előtt, hogy az összetört világból egy jobb, egy szebb születhessen. Babilonia, Róma elbukik, mert hivatását nem ismeri fel, nem tudja betölteni. Ez okozza a magyar nemzet tragédiáját is. A tatárjárás, a mohácsi vész, az 1848-as szabadságharc, és a legutolsó két háború is azt igazolja. Azért sodródtunk el, mert Isten kezét nem láttuk meg.

Amikor az élet sors-csapásait vizsgálom, lelkeszemeim előtt feltűnik az Emberjézus lelkinemességével és erkölcsi bátorságával. Mint fiatal ember, mielőtt megkezdje az életet, pusztába vonul, hogy megkeresse és megtalálja az Istennek utait. Jön a kísértő, fölényesen szólítja meg: ha Isten fia vagy, változtasd a köveket kenyérré. De Ő már megtalálta Istennek utait, megvetéssel válaszolt: „nemcsak kenyérral él az ember”. A Kísértő nem akarja elhinni legyőzetését, ismét megszólítja: „Kell-e a császárnak adót fizetni?” Szinte megdöbben, mikor hallja a választ: „Adjátok meg a császárnak ami a császáré, az Istennek, ami az Istené.” Sok haszontalan megkísértés után, az emberi hiúság által akar hatást gyakorolni reá, mikor Virágvasárnap alkalmával földi fejedelmeket megillető dísszel, s „Hozsánna” kiáltással, fogadja a sokaság. Jézust ez a fogadtatás is hatáson kívül hagyja. Inkább érdekli Őt az a kis ember, Zacheus, aki a fára mászik, hogy láthassa az Idvezítőt. És az Isten hajlékának tisztasága, honnan kiveri a kúfárokat: mert az én Atyám hajléka, imádságnak háza. Majd ott látjuk az Olajfák hegyén, a Gecsemáné kertben, próbára téve ismét lelkivilágát. Még egy néhány perce van, hogy meginduljon a Golgota felé, nem félelemmel, hanem Istenbe vetett hittel kéri tanítványait: álljatok meg itten, míg én leborulok, és imádkozom. De meglepetésére, mire visszatér, tanítványai aludtak, és midőn harmadik kérésére is aludva találja őket, így szól szomorúan: „aludtatok, immár aludhattok.” És egymaga megy szembe ellenségeitől felbérelt és az áruló tanítvány által vezetett bérencek elébe. És megszólítja őket bátran: „kit kerestek?” És midőn azok mondják: „A Názáreti Jézust.” Nyíltan, fel-emelt fejjel mondja nekik: „Én vagyok az.”

Mikor Jézusnak ez a merész kiállása és a kísértő fölötti győzelme lelki szemeim előtt végigvonul, rájövök, hogy mindenki kezében van élete sorsa, és azt maga igazgatja. S ahogyan igazgatja, olyan lesz élete. Mindenkinek szól az intés: ember küzdj és bizva bízzál. A mi életünket megköny-

minden maradt a régiben. A valósággal az ügy érdeme szerint azóta is soha komolyan szembe nem néztünk. A szükséges intézkedéseket nem tettük meg. Ellenkezőleg, egyik-másik egyházközségünk, ahelyett, hogy az önfenntartás irányába elindult volna, még fokozott igényekkel kezdett az egyházi központ útján az államsegélyre támaszkodni.

Valóság az is, hogy aránylag kevés lélekszámunk, szétszórtságunk és híveink szegénysége miatt nekünk sokkal nehezebb az önfenntartásra berendezkedni, mint a többi egyházak közül akármelyiknek. Egy 300 lelkes gyülekezet lelkipásztorának se olcsóbb az élet, mint annak, akinek 3000 híve van. S ha ehhez még azt is hozzávesszük, hogy híveinknek 50 százaléka szétszórta él az országban, akiknek egy-egy önfenntartó gyülekezetbe való beszerzése és együtt tartása sokkal nehezebb, mint egy-egy község, vagy város területén élőké, akkor mindnyájunk előtt nyilvánvaló lesz, hogy nekünk olyan nehézségekkel kell megbirkóznunk, amilyenek a többi egyháznaknál nem állanak fenn.

Valóság az is, hogy ha így az önfenntartás rendjére való áttérés a mi esetünkben mindenki másénál nehezebb, akkor a kérdéssel nekünk mindenki másnál komolyabban kell szembenéznünk és mindenki másnál nagyobb erőfeszítést kell tennünk, hogy jövőnk fennmaradásunkat biztosítani tudjuk.

Valóság az is, hogy legsürgősebb teendők hitéletünk elmélyítése és fokozottabb lelkiismeret hűvének felé, mert a hívektől az egyház fenntartására csak annyi anyagi áldozatot várhatunk, amennyit nekik lelki-életben adunk. Ha nem tudunk híveinknek lelki-életben annyit adni, amennyi egyházunk fenntartásához anyagiakban szükséges, fenn nem maradhatunk. Ahhoz is, hogy a jelenlegi életmódot — ami bizony elég alacsony — anyagiakban tartani tudjuk, az szükséges, hogy majd minden egyes hívünk, a csecsemőt is számítva, a mostanin felül még körülbelül évi 15 forint áldozatot hozzon az unitárius anyaszentegyházért. A kérdés tehát az, hogy tudunk-e híveink körében olyan lelki munkát végezni, hogy azok annak fejében ezt a nagy áldozatot meghozzák.

Valóság az is, hogy híveink közül sokan ma is csak önmegtartóztatás árán tudnak az anyaszentegyház fenntartásáért áldozatot hozni. Ezért minden fillér, ami az egyház pénztárába kerül, szent. Úgy kell tekinteni, mint Isten oltárára tett áldozatot. Ott és úgy kell felhasználni, ahol és ahogy az a lelkiélet erősödését és így Isten dicsőségét legjobban szolgálja. Ebből a célból minden mellétekintet félretételével számolni kell az előtti munkaterületek új beosztásának és a munkaerők gazdaságosabb felhasználásának szükségességével.

Valóság az is, hogy egyházközségeink autonóm szervezetek, ami azt jelenti, hogy bizonyos központi felügyelet alatt lelki és anyagi ügyvitelüket önállóan intézik. Valóság azonban az is, hogy nem volna jó

nyebítette testvérünk, Jézus, aki megküzdött az élettel: valaki utánam akar jönni, vegye fel a keresztségét, és kövessen engem. Soha nem kereste a küzdelmet, de ki sem tért előle. Emberileg viselte sorsát, Istenben bízó lélekkel: terhes az én igám, de gyönyörűsége.

Testvérem könnyezel, panaszkodol, küzdöl az élettel, minden pillanatban a kísértő elé áll, talányt ad fel, és Te félsz... Van-e okod elcsüggedni, gondolsz-e arra, hogy ez nem is lehet másképp, hisz Te annak az Emberjézusnak vagy követője, kit a kísértő egész életén át ostromolt, de ki megállt, s példát adva, bízó lélekkel szólt, Atyám, úgy legyen, ahogy Te akarod. Ámen.

Buzogány Kálmán.

Megjegyzések az „Út” c. hetilapban a reformátorokról megjelent cikkekre

Az Út című református hetilap cikksorozatát kezdett Bottyán János tollából „Nagy reformátorok nyomában” címmel. E sorozatban tárgyalja Méliusz Junász Pétert, Dávid Ferencet, Kálmáncsehi Mártont. E cikkeknek némely, kizárólag unitárius vonatkozású állításaihoz volna néhány megjegyzésünk. Nem akarunk feleslegesen polemizálni, azért lehető rövidre fogjuk helyesbítéseinket.

1. Arany Tamás nem debreceni lelkipásztor, csak Méliusszal való vitája folyt le Debrecenben. Reverzálásában köröspeterdinek mondja magát, tehát valószínűleg ott volt pap. Ez lényegtelen, de az már hiba, hogy tanait cikkíró összekeveri. Először Arany radikális tanáiból sorol fel kettőt, azután néhány katolikus tantulajdonit neki. Így teljesen zavart eszűnek sikerül őt feltüntetni. Holott azok a katolikus izű tanítások nem az ővéi voltak. Azok valamely Stan- caro tanítványtól származnak, mint ezt már cikkíró mestere, Révész Imre is megállapította. Századok c. folyóirat 1936. évf. 72. l. Arany Tamás tanai 18 pontban vannak összefog-

unitáriusokhoz méltó dolog és semmiesetre se szolgálná se Isten dicsőségét, se híveink lelki boldogulását az, ha egy egyházközség előljárósága önző módon csak a maga pénzügyi egyensúlyára gondolna és nem lenne hajlandó erejéhez mérten segítségére jönni, az éppen olyan fontos lelki munkát végző, de anyagiakban gyengébb másik egyházközségnek. Pál apostol tanítása szerint: „Egy lélek által mindnyájan egy testté kereszteltettünk meg”.

„És akár szenved egy tag, veled együtt szenvednek a tagok mind; akár tiszteséggel illetetik egy tag, vele együtt örülnek a tagok mind.”

Valóság az is, hogy az első keresztényeknek nemcsak a lelkük, de a kasszájuk is egy volt. Csak így tudtak megállni s mint mustármag a kétezer esztendő keresztény anyaszentegyházban kiterbélyesedni.

Valóság az is, hogy a mi megállásunknak és jövőnk fennmaradásunknak sincs más lehetősége.

Folytathatnám tovább, hogy mi a valóság. Azt hiszem azonban, hogy egyelőre ennyi is elég, hogy velük szembenézzünk és a szükséges intézkedéseket, — amíg nem késő — megtegyük.

Dr. Csiki Gábor.

lálva s ezek természetesen nem alkotnak kielégítő hitrendszert, de mégis egészükben egy radikális újjítót mutatnak be, nem pedig egy zürzavaros fejű embert.

2. Teljese nindokolatlan dolog Karácsony György, a fekete ember mozgalmát Dávid Ferencel s az unitarizmusmal kapcsolatba hozni. Mikor az unitarizmus az Alföldre kiért, 1569 őszén, a nagyváradi hitvita után s Basilius és társai elindulnak térítő körútjukra, akkor már Karácsony György mozgalmát megindult. Tisztán református környezetben mozgott, a református Bátor Miklós, szatmári főispán pártfogolta Karácsonyt. Debrecenben ütötte fel táborát s a debreceni reformátusok pártolták, élmezteék őt. Aztán Forgách Ferenc, akinek műve tudvalevőleg a legfőbb forrás Karácsony vállalatára nézve, se hozza kapcsolatba azt az unitáriusokkal. Aki pedig Forgách művét ismeri — már t. i. az egészet s nemcsak a Karácsonyra vonatkozó 1—2 oldalt, — az tudja, hogy Forgách milyen ellensége az ariánusoknak (ahogyan ő az unitáriusokat nevezi). S ez az ember elmulasztotta volna Karácsonyt az unitáriusok bűnlajstromához hozzácsapni? Hát maga Méliusz a mozgalom leverése után nem vágta volna százszor Dávidék fejéhez a fekete embert, ha szemernyi közük lett volna hozzá? A XX. században ne akarjunk jobban értesültek lenni, mint a kortársak s a szemtanúk voltak.

3. Dávid Ferenc prófétizmusát, amelyet a Rövid Magyarázat c. művében kifejtett, Boros György ismertette e könyv 1910-ben megjelent kiadásában. Nevezhetjük ezt a tanítást chiliasmusnak vagy utópizmusnak is, csak hajmeresztő tannak nem, ahogyan Bottyán János teszi. Mert nem volt ez a tan más, mint vágyódás egy jobb világ után, ahol az igazság uralkodik s ahol már nincs szükség a törvényekre. Ez lesz a harmadik evangélium országa, ahogyan azt Joachim de Floris már a XIII. században megírta s akire Dávid hivatkozik. Nem az év a fontos, amelyre megjósolják bekövetkezését, hanem az eszme maga. Nem terjeszkehetem itt ki az eszme történetének vázolására, csupán felhívom a figyelmet a svájci Walter Niggnek. 1944-ben Zürichben Das ewige Reich címen megjelent könyvére. Ebben Nigg Ezsaiás prófétától s az új szö-

vetség apokalyptikus íróitól kezdve letárgyalja az összes nevezetesebb chiliastákat egész Gorkijig, akinek Éjjeli menedékhely c. művében Luka remete szintén az igazság országát keresi, mert enélkül nem tud élni. Ha Nigg művét, amely a világirodalomban az első és egyetlen összefoglalás e tárgyról, elolvassa, bizonyára más véleménye lesz a chiliasmusról. Lessing, a XVIII. század felvilágosodásának ez a kimagasló képviselője, elismeri Joachim de Floris (s így Dávid) tanát, mikor kimondta: El fog jönni, el fog biztosan jönni, az új, örök evangélium ideje. Mert Lessingnek, Joachimnak és Dávidnak az volt a nézete, hogy ezen a földön kell megvalósulnia az igazság országának s nem a túlvilágon. Nem hiszem, hogy a XX. század demokratikus korszakában ez a tan „hajmeresztőnek” lenne nevezhető.

4. Téves Dávid Ferenc perének tárgyalásában az az állítása, mintha Dávidot a nagybányai papon s a nemesség egy részén kívül mindenki cserbenhagyta volna. Az erdélyi magyar papság mellette állt s az egyház részéről a két tordai pap, Sztárai Miklós és Óvári Péter volt Dávid védője, vejejn Fransner Lukácson kívül. Ők szedték össze és nyújtották be a Dávid mellett szóló tárgvi bizonyítékokat. Nem az erdélyi, hanem a magyarországi papok nyilatkoztak ellene, de ezek reformátusok voltak, közülük csak a nagybányai lehetett unitárius. A tárgyalás vezetője meg akarta törni az erdélyi unitárius papságot s az ítélet kimondása után hozzájuk fordulva, ezt a kérdést szegte nekik: Feleljetek határozottan, hogy vajjon Krisztust, mint Istent, imádni kell-e? Erre az erdélyi unitárius papság nevében Óvári Péter ezt a klasszikus választ adta: Késérű a halál, de mindenképpen utána kell tenni a lelkiismeret szabadságának, Erre a nemesség közbelépett s a kérdés vitatását megszüntették. A ravasz olasz Blandrata diplomáciájára volt azután szükség, hogy később a papság aláírion egy nyilatkozatot, amelyben elismeri a János Zsigmond fejedelemsége alatt megállapított hitvallást azzal, hogy akik a tan igazságáról helyesebb meggyőződést kívánnak szerezni, álljon szabadságukban. A tény ezek szerint az, hogy az erdélyi unitárius papság (a 25 Blandratával tartó papon kívül) kitartott Dávid Ferenc mellett.

5. Végül nem nevezhető „szárnyaszegett, lezuhant” hitújítónak Dávid Ferenc azért, mert a klerikális-feudális reakció akkori képviselője, Bátor Kristóf fejedelem (és nem király, mint Bottyán írja) őt elítéltette. Akik a szabadságért küzdöttek, azokat nem lehet szárnyaszegetté tenni azzal, hogy börtönbe zárujuk őket. A tavalyi centennáris ünnepeken se nevezte senki se szárnyaszegettnek a 48-as szabadságharc elbukott hőseit. Az ő eszméik örökké élnek, úgymint Dávid Ferencéi is, aki a vallásszabadságért küzdött, mikor az erdélyi országgyűléssel, 1568-ban elfogadtatta azt a tételt: A hit Isten

A Budapesti Egyházközség kérése

Február 5-ére virradólag tűz ütött ki a Koháry-u. 4. szám alatti házunk VII-ik lépcsőházának világító udvara alatt lévő egyik üzlethelyiségben. A tüzesetből az egyházközség kára eddigi becslések szerint mintegy ötvenezer Ft. Bár az épület tűzkár ellen biztosítva volt, a villanyvezetékek és villanyórák áthelyezése és kijavítása, ablakok rendbehozása, stb. olyan összegeket emésztettek fel, hogy az öt év óta tartó renoválások rendjén kimerült egyházközség nem képes a maga erejéből a szükséges javításokat teljesíteni. Ezért kéréssel fordul a magyar unitárius vallás közönségéhez.

Elsősorban azokhoz, akik eddigis szorgalmazás nélkül önként elhozták filléreiket a szent ügy oltárára. Atyafiságos bizalommal kérjük, jöjjenek most is s példaadásukkal és jószívből fakadó adományaikkal segítsék meg építő munkájában egyházközségünket.

Másodsorban kérjük azokat a híveket, akik csak távolról szokták nézni gyülekezetünk életét, ma tegyenek kivételt s ne vonják meg a segítő támogatásukat attól az egyházközségtől, amely mindig reménykedve várja hajlékába az idegenkedő lelkeket.

Harmadsorban kérjük áldozatra azokat a híveinket, akik az elmúlt évtizedekben annyiszor érezték gyámolító támogatását annak az édes anyának, akikre most ránehezedett a sors keze. Jómódba jutott híveink emlékezetből fakadó adományaikra biztosan számíthatunk.

Negyedsorban szólunk azokhoz a budapesti eklézsi területén kívül élő unitárius atyafiakhoz, akik gyülekezetük útján érezték egyházközségünk támogatását. Kérjük őket szeretettel, emlékezzenek és segítsenek.

Kegyes adományokat elfogad pénztárunk délelőtt 9—2-ig az V., Koháry-u. 4. szám alatti lévő lelkeszi hivatalban, vasárnap pedig délelőtt 11 és 12 óra között ugyanott. Posta útján pénztalványon vagy a 30.400-as csekkapon.

A budapesti unitárius egyházközség presbitériumának 1950. február hó 10-én tartott üléséből.

Dr. Lázár János s. k.
gondnok.

Barabás István s. k.
lelkipásztor.

ajándéka. Dávid Ferenc lelke a fogásban sem tört meg, ott írott verse tanúsítja, hogy a börtönben is bizott eszméi győzelmében. S a 400 éves unitárius egyháza ma is képviseli eszméit s bizonyosságot tesz azok mellett.

Botár Imre.

Az egyházközség megváltozott új telefonszáma: 313—451.

HIREK

Ötven évvel ezelőtt hunyt el, 95 éves korában James Martineau, az angol unitáriusok szentje. Nemzedéket nevelt az unitárius hitesszolgálatára. Hosszú tanári működése alatt számos magyar tanítványa is volt, akik útján a magyar unitarizmusra is áldásos hatást gyakorolt. Imái, költeményei, prédikációi és előadásai a józan értelem szűrőjében megtisztult, mély vallásos élmény, klasszikus kifejezői. Teológiai Intézetünk áprilisban fogja érdemeit közönségünk előtt méltatni.

Derzsi Károlynak, a budapesti egyházközség egykori nagynevű lelkipásztorára emlékének áldozott február 4-én a budapesti egyházközség. Barabás István, Ferencz József és Gyórfi István ismertették Derzsi munkásságát. Az est további programját énekszámok és szavalatok egészítették ki.

A budapesti Unitárius Teológiai Intézet világiak teológiája előadás-sorozatában február 3-án dr. Csiki Gábor: Igehirdetés, Gyórfi István pedig „Budhizmus” címen tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást. Február 16-án R. Filep Imre „Páli levelek”, Ferencz József: „Dávid Ferenc a XX. század unitárius irodalmának tükrében, 1925—1949. közötti évek című előadás kerül sorra. Belépés díjtalan.

A diákakció céljaira a budapesti egyházközséghez a következő adományok folytak be: Nyiredy András 6, dr. Szentgyörgyi Ferenc 12, Kutasi Eszter 5, Lux Ernő és neje 10, Ajtai László 10, dr. Gyulai Zoltán 20, ifj. dr. Csiki Gábor 8, dr. Zsakó Gyula 2, Demeter Lidia 5, dr. Papp Antalné 3, Páll Sándor 7, Kaplay- és Schey-család 3, dr. Gyulay Tibor 5 és dr. Schey Ilona 2 forint. A Misszióházhoz: Dr. Tiboldi Tibor Kiskun-dorozsma 30 forint, Ehardt Gábor Vecsés 50 Ft, Dr. Marjay Dezső Kaposvár 20, dr. Csiki Gábor, dr. Gelei József, Gidó Béla, Illyés Károly, Rösner Valéria Dunaharaszti, Székely László Rákoscscaba 10—10, özv. Gróf Miklósné, Pálfy Lajos 6—6, Gidó Géza, dr. Nyiredy János Pécs 3—3 Ft. További szíves adományokat kérünk az Unitárius Misszióház 57.275 sz. csekk számlájára.

DUNA-TISZAKÖZI UNITÁRIUS SZÓRVÁNYEGYHÁZKÖZSÉG:

Istentiszteletek:

Rákosszentmihályon febr. 19-én d. e. 9-kor, evang. templomban. Huszti János.

Sashalmon febr. 19-én d. e. fél 11-kor, lakótelepi fürdőterem. Huszti János.

Felsőgödön február 26-án, d. u. 3-kor, ref. templom. Bencze Márton.

Rákoshegyen márc. 5-én d. e. fél 12-kor ref. imaház. Huszti János.

Rákospalotán márc. 12-én d. e. 11-kor MÁV-telepi ref. templom. Huszti János.

Rákospalotai templomalapra 1949. nov. és dec. hónapokban az alábbi

adományok folytak be: Csáka János 40, ifj. Benedek Vladimír, dr. Máthé László, dr. Kósa Zoltánné, Máthé Sándor, Máthé Béla, Máthé Lajos, Máthé Sámuel 10-10, Elekes Mihályné 8, Horváth Lajosné, Krikszán Sándorné, Máthé Jenő 6-6, Útő András 5, Benedek Vladimírné 4, Máthé Ernő, Nagy Gyula 50 Ft.

Egyháziadó és adomány befizethető az „52.226 Duna-Tiszaközi Unitárius Szórványegyházközség, Budapest” elnevezésű csekk-számlára.

UNITÁRIUS MISSZIÓ HÁZ:

Istentiszteletek:

Minden vasárnap d. e. 10 órakor.
Febr. 26-án Bencze Márton.
Márc. 5-én dr. Csiki Gábor
Márc. 12-én Bencze Márton.
Márc. 19-én Huszti János.

Pestszentlőrinc. Február 5-én rendkívül jól sikerült evangélizációs délutánt rendezett pestszentlőrinci egyházközségünk, melyet Kuti Tamás presbiter afia nyitott meg. Szolga Ferenc hitoktató-lelkész evangélizációja után Huszti János s. lelkész afia és Balogh Éva mély átéléssel előadott szavalattal, dr. Szabó István bibliaolvasással, Simándi Mária énekszámokkal szerepeltek a műsorban. Pethő István a gyülekezet lelképásztora és két fia, valamint Molnár Pál egyházi Vadady Albert írónak a „Tékozló fiú” történetét dramatizáló jelenetét adták elő meggyőző erővel. Dr. Koncz János a gyülekezet volt gondnoka az ember lelki világáról tartott szubjektív élményekkel átszőtt, mély hatást kiváltó előadást. A nagy tetszést és lelki kielégülést kiváltó műsort Szánthó Ferenc csepeli szórványunk gondnoka zárta be keresetlen szavakkal. Gyülekezetünk presbiterei a megjelenteket műsor után puliszkás borsostokány vacsorán látták vendégül. A közel 200 terítékes vacsorát a papné vezetésével özv. Szabó Ferencné, Molnár Pálné és Kozma Mihályné készítették. A műsor és vacsora hatására lelkes hangulatban még sokáig együttmaradt közönséget Armankó Miklós, nagy hatást kiváltó énekszámokkal és a kis Deák Zsuzsika Petőfi „Pató Pál” című versének elszavalásával gyönyörködtették.

Csepelen a ref. gyülekezeti teremben a hónap utolsó vasárnapján, d. e. 11 órakor tartjuk istentiszteletünket.

Dr. Gáspár Mózes afiát a Népköztársaság Elnöki Tanácsa a legfelsőbb bíróság tagjává nevezte ki. Őszinte örömmel gratulálunk.

Szász János polgárdi lelkész afia feleségének leánya született, akit Zsuzsika névre kereszteltek. Az újszülöttre és a boldog szülőkre Isten áldását kérjük.

I. II. osztályos, általános iskolai tanulóink hittankönyveinek kiadásához a Vallás és Közoktatásügyi Minisztérium hozzájárult. A Népművelésügyi Minisztérium engedélyezése után a könyv sajtó alá kerül. Reméljük, hogy f. év március végével gyermekeink kezébe adhatjuk.

Zalaegerszezen 1950. január 15-én szombaton d. u. 6 órakor vallásos összejövetelt tartottak. Ennek értékét az a körülmény emelte, hogy az összegyűlték maguk is hozzászólással gyarapították az előadást. Szinte nem is volt előadás, hanem beszélgetés, ahol pontról-pontra jutottak el az előadó lelkész és a hallgatóság legégetőbb problémáik lelki megoldásához. A bevált módszer a hívó és a lelkész találkozására a jövőben is, minden szórvány látogatás alkalmával sorra kerül.

HÁLÁLOZÁS:

A világ unitáriusságának két nagy halottja van: **Louis C. Cornish** amerikai, **John H. Weatherall** angol unitárius lelképásztorok. Már évtizedekkel ezelőtt hirdették egy szociális társadalmi rend evangéliumát, melyben a legnagyobb érték az ember és amelyben az emberek a föld javából munkájuk értékének és nagyságának arányában részesülnek.

Bálint Mózes afia Budapesten elhunyt. Pihenése legyen csöndes.

Dr. Sándor Ákos v. járásbírósi elnök ügyvéd afia Szolnokon elhunyt. Kegyelettel őrizzük emlékét.

Reiter Aladárné Sáni Anna néhai nagynevű püspökünk: Ferencz József unokája elhunyt. A gyászolók fájdalmában őszinte részvételt osztunk.

MEGHÍVÓ

Szám: 55/1950.

A budapesti unitárius egyházközség 1950. február 26-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a Gyülekezeti teremben (V., Koháry-u. 4.)

rendes közgyűlést tart,

melyre az egyházközség tagjait atyafiságos szeretettel meghívjuk.

Budapest, 1950. február hó 11-én.

Dr. Lázár János s. k. gondnok.

Barabás István s. k. lelképásztor.

Tárgysorozat:

1. Lelkészi és gondnoki jelentések.
2. Az 1949. évi zárszámadás.
3. A megüresedett presbiteri hely betöltése.
4. Indítványok, (írásban, előre)

FIGYELEM

1. „Unitárius Élet” előfizetési díját az 50.561. sz.,
2. Egyházi adójukat a budapesti unitárius egyházközséghez tartozók a 30.400, Duna-Tiszaközihez tartozók az 52.226, Pestszentlőrinchez tartozók a 6.856.,
3. A Misszióházi dikáotthon céljára adományokat az 57.275. sz. csekk-számlára fizessék.

Magános unitárius ny. tisztviselő unitárius családnál családtagként, teljes ellátásra elhelyezést keres, lehetőleg Budapesten, vagy Pestkörnyékén. Ajánlatokat lapunk szerkesztőségébe kérünk.

Esperesi Vizsgálószer

Egyházi törvényünk előírja, hogy az egyházközségek „külső és belső állapota, vallásenköltsi és anyagi helyzete” megvizsgáltassék és megállapítást nyerjen az, hogy vajjon azok ügyvitele „ékesen és szép rendben” történik-e? Ezt a munkát minden évben egyszer az Esperesi Vizsgálószer végzi el.

A vizsgálószer kiszállása alkalmával az egyházközségben közgyűlés tartandó. A közgyűlés színe előtt tételnek fel az egyházközség ügyvitelére vonatkozóan az úgynevezett kanonikus kérdések. Itt kell számot adni egy esztendő eredményeiről, vagy hiányairól. Itt adódik alkalom mindenki számára, hogy elmondja azt, amit az egyházközség jó előmenetele érdekében szükségesnek lát. A közgyűlésen nem csak joga, de kötelessége is az egyházközség adófizető híveinek megjeleneni és felszólalni, mert ők illetékesek az ott nyilvánosan felteendő kérdésekre felelni. A Vizsgálószer csak az ők őszinte megnyilatkozásából nyerhet magának az egyházközség vallásenköltsi és anyagi helyzetéről tárgyilagos képet.

A Vizsgálószer vizsgálja felül az egyházközség számadásait és állapítja meg véglegesen annak költség-előirányzatát is. Az egyházközség adófizető híveinek a közgyűlésen való megjelenése már csak azért is szükséges, mert elsősorban ők vannak hivatva elbírálni, hogy a sokszor önmegtartóztatás árán fizetett adófilléreik vajjon a múltban helyesen használtattak-e fel és nekik kell végérvényesen megmondaniuk, hogy az a jövőben mire fordítottassék.

A Vizsgálószer munkarendje márciusban a következő: 10-12 Kocsord; 13-15 Debrecen; 15-17 Füzesgyarmat; 18-19 Hódmezővásárhely; 20 Szeged; 22-23 Dunapataj; 25-26 Polgárdi. A többi egyházközségre később kerül sor.

A Vizsgálószer kiszállásával kapcsolatosan az Unitárius Élet szerkesztősége az egyes egyházközségekben sajtónapot rendez.

UNITÁRIUS ÉLET

A lap tulajdonosa a Magyarországi Unitárius Egyházkör.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. Csiki Gábor.

Budapest, IX., Hőgyes Endre-utca 3.

Évi előfizetési díja: 12 forint.

Nyomta: Máté Ernő könyvnyomda, Allamosított Vállalat.

CIM:

Dr. Kozma Jenő
H. V. Alkotmány u. 18.